

## ***Ulusal Entelektüel Değerinin Korunması Durumumuz (Yüksek Teknolojilerde Yeralan TSK' Personelinden Yararlanma Metodları Özelinde Değerlendirmeler)***

**Can EREL**  
Uçak Mühendisi  
[can.erel@canerel.com.tr](mailto:can.erel@canerel.com.tr)

----- Forwarded message -----

From: **Can EREL**

Date: 2013/7/29

Subject: Ulusal Entelektüel Değerinin Korunması Durumumuz (Yüksek Teknolojilerde Yeralan TSK' Personelinden Yararlanma Metodları Özelinde Değerlendirmeler)

Saygıdeğer Büyüklerim ve Arkadaşlarım;

Selamlar.. Özellikle her faaliyette kaynakların organize edilebilmesinin, hele de kaynak insan olunca, önemi çok açık... Ancak, yüksek teknolojide yetişen insanın sistem içinde korunması yetiştirilmesi kadar önemli; vefa/beka etkisi de cabası...

Ülkemizin yüksek teknolojide çok önemli bir insan kaynağı Türk Silahlı Kuvvetleri; ve emeklilik/istifa gibi nedenlerle ayrılan nitelikli personelin sistem içine alınması ve korunmasına yönelik süreklilik arzeden sistematik uygulamalarımız bazı alanlarda yok bazıları da istenen seviyede değil veya tekil/bireysel..

Bir mesleki iletişim grubumda yurtdışında yaşayan bir arkadaşımızın Financial Times'ın ABD'nin bir uygulaması ile ilgili bir haberini esas alarak sorduğu soruya yönelik değerlendirmelerimi sizinle de paylaşmak istedim.

Sevgi ve saygılarımla,  
Can EREL

----- Forwarded message -----

From: **Can EREL**

Date: 2013/7/29

Subject: Fwd: TSK'in emekli askerler (veya görevde olanlar) için böyle Yüksek Eğitim imkanı varmı?

To: TSS

Cc: GIS

H... Bey;

Günaydın.. Benim için çok önemli paylaşımınıza teşekkür ederim.

Bu değerlendirme her ne kadar AYÇ (\*) 6-7 referans seviyesi öncesi olan gazi muhripler ve iş idaresi alanı ile sınırlı olsa da Türkiye'nin bunun çok daha ilerisinde sahip olmasına rağmen sistematik olarak değerlendiremediği bir fırsatı sınırlı bir alanda ancak tüm açıklığı ile gösteriyor.

Bay Alan Belasen'in "bireyin askeriye'den sivil yaşama geçişte gerekli maddi ve manevi hazırlık ve düzenlemelerin yapılması"nın da ötesinde "sonlandırılan askeri faaliyetlerdeki bilgi, bilit/beceri ve yetkinliklerinin AYÇ 6 referans seviyesi bir eğitim/öğretimde yararlanılması" ne kadar da önemli.. O yüzden de o devlet ve ilgili toplumsal örgütleri tarafından destekleniyor...

Bizim AYÇ 5 ve daha düşük referans seviyede eğitim/öğretim de dahil AYÇ 6, 7 (masterlı) ve hatta 8 (doktoralı) referans seviyede eğitim/öğretime sahip muvazzaf askeri personelimiz ve bunlar içinde yer alan ve ileri teknolojiler açısından önem arzeden muvazzaf askeri mühendis personelimiz açısından Türkiye'de bu alanda yapılacak çooooook iş var...

Vakıf üniversiteleri 8 (doktoralı) referans seviyede eğitim/öğretime sahip olanlar açısından bir değerlendirme alanı olarak görülse de bu personelin askeri faaliyetlerdeki bilgi, bilit/beceri ve yetkinliklerinin bu alanda kullanılabilme seviyesinin sınırlı olduğu sanırım bir SIR değildir... Bizim yüksek öğretim kurumlarımızda;

- Öğrenci olarak mevcut lisans (AYÇ 6) ve lisansüstü (AYÇ 7 & ()) öğretim/eğitim programlarına girmenin,
- Öğretici olarak (uygulama ve daha deneyimi ile) bu seviyelerdeki programlarda yer alarak yer almanın,

şartları ve bu şartların değışmezliğini de dikkate alırsanız....

Bu vesile ile hatırladığım bazı deneyimlerimi ve bugün devam eden bazı çabalarımı de paylaşayım:

Zamanında uçak motorları ile ilgili Türkiye'nin en gelişmiş teknolojilerine sahip bir kurumun yönetici mühendisi olarak 1990'lı yılların başında NATO'nun bilimsel ve teknolojik yapısı ve stratejik gelişimi ile görevli (sonraları DRG de katılarak RTO ve sonra [S&T Organization](#)) AGARD'in Propulsion & Energetics Paneli üyesi oldum ve 7 yıl süren bir aralıkta katıldığım her çalışmada ülkelerin askeri personelinden hele silahlı kuvvetlerinin ilgili endüstrilerinde mühendis ve tekniker/teknisyen olarak görev yapan elemanların hizmetlerinin tamamlanması sonrası ilgili ticari kuruluşlarında ne kadar etkili görev aldıklarına, görev yaptığım alanın hem askeri ve hem sivil endüstrilerinde çalışan ancak yaş sebebi ile sistem dışına çıkma zamanı gelenlere yönelik özel uygulama ve örgütlenmeler ile kendilerinde nasıl faydalanılmaya devam edildiğine şahit oldum...

Böyle bir düzenin bizde de mevcut olmamasının engelleri vardı...

Bu konuyu TEI tarafından 24-25 Ekim 1997 tarihlerinde düzenlenen "**Türkiyede Uçak Motor Sanayi ve Geleceği Paneli III**" sırasında uçak motor sahası ile sınırlı olarak gündeme getirdim.

TEI tarafından bu etkinlikle ilgili yayınlanan "**Panel Notları**" kitabının 201 - 205 sayfaları arasında yer alan bu konuşmamı,

"*Sorun, mevcut insan ve diğer kaynakların organize edilebilmesidir.*

*Bu eksikliği giderecek ve bu milli amaca hizmet ederken bu yolda karşılaşılabilecek engellerin etkisini hicvedecek bir isme (**HULYA'M, Havacılıkta Ulusal Yenilikçi Araştırmalar Merkezi**) sahip olacak uçak motorları teknoloji yönetimi enstitüsünün mevcut sorunların ve sıkıntılarının aşılmasında büyük bir adımı oluşturabileceğini arz ederim."*

şeklinde sonlandırdım.. (www.canerel.com.tr web sitemin "[CE Güncel Değerlendirmeleri ve Yazıları](#)" sayfasında yer alan "**Gelecek Yüzyıl Teknolojileri ve Teknoloji Yönetimi Yaklaşımı İle Uçak Motor Sanayiinde Ar-Ge**" başlıklı linkle de bu konuşmanın tam metnine erişilebilir.)

O günden sonra, gerek silahlı kuvvetlerdeki ve gerekse sivil/ticari alandaki da tüm faaliyetlerimde de bu yönde hissettiğim en küçük fırsatı bile değerlendirmeye çalıştım.

İleri Tenoloji Endüstri Parkı (İTEP) içindeki ilk özel girişim olarak (Sabiha Gökçen Havalimanı ve Teknopark İstanbul yanında) myTECHNIC Uçak Bakım Merkezini yapılandırırken "Türkiye'nin de içinde yer aldığı bölgede havacılık endüstrisinde görev alacak ve uygulanan programlar ve içinde geçirilen zaman sonunda havacılık kültür öğelerini de özümsemiş olarak sektörde çalışabilecek şekilde, tüm boyutları ve kültür öğeleri ile havacılık solunan bir ortamda tamamlayacak insan kaynağı oluşturulması..." amaçlı **myCAMPUS** projesi ve bu projenin;

- Örgün eğitim/öğretim bölümü olan **Kapadokya MYO Sabiha Gökçen Yerleşkesi,**
- Yaygın eğitim/öğretim bölümü olan **myACADEMY,**

içinde askeri alandan gelenlere yönelik hayata geçirilen uygulamalar bu yönde idi...

Özellikle askeri havacılık teknik personeli yetiştiren kurumlarımızda (Part-66 esaslı) sivil havacılık standartlarının dikkate alınması konusunda en üst seviyedeki ilgililere değerlendirmelerimi sürekli paylaştım...

Son olarak, 2012 yılı içinde TSK muvazzaf personelinin mecburi hizmetlerinin 15 yıldan 10 yıla düşeceğini ön görerek 2012 ilk baharından itibaren ilk yaptığım da "savunma sanayi gelişimi ve TSK çalışanları ile ilgili çıkması muhtemel 10 yıllık mecburi hizmet düzenlemesinin sonuçlarının bu alanda oluşturulacak bir "**oryantasyon ve kariyer geliştirme merkezi**" modeli kapsamında ele alınmasının önem ve muhtemel faydaları"nı, bu alanda uygulamalarını örnek seviyede gördüğüm Kongsberg gibi şirketleri de anarak, konu ile ilgili olduğunu değerlendirdiğim ve görüşebileceğim olanağı bulduğum ilgililere arz ettim.

Ardından, SSM ve ODTÜ arasından Şubat 2013 ayı sonunda imzalanan anlaşma ile uygulamaya başlayan "**Savunma Sanayi Sertifika Programı**" süreçlerinin de örnek alınarak / geliştirilerek ve YÖK'ün öğretici ve öğrenci için sahip olduğu standartları "**havacılık – uzay ve savunma**" alanındaki ihtiyaç ve fırsatları dikkate alarak esnek bir yapıda yeniden belirleyerek hazırlanacak uygulamaların SİSTEMATİK ve SÜREKLİLİĞİ olacak şekilde hayata geçeceği günlerin uzak olmadığını umut ediyorum...

Sevgi ve saygılarımla,  
Can EREL

(\*): Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) Referans Seviyesi olarak da belirlenen, Milli Eğitim Bakanlığı Meslek ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından,



şeklinde "Eğitim/Öğretim Referans Seviyeleri" şemalaştırılmıştır..

----- Forwarded message -----

**From:** TSS On Behalf Of H S

**Sent:** Sunday, July 28, 2013 3:25 PM

**To:** TSS

**Subject:** TSK'in emekli askerler(veya gorevdce olanlar) icin biyle Yuksek Egitim imkani varmi?

Financial Times'da cikan yazi ilgi cekici... Askeriye'den Sanayi'ye gecerken bircok askerin karsilastigi zorluklar icin bir cozum yuksek egitim olabilir (Bu durumu cok gordugum icin iletmeyi uygun gordum)  
HS

# FINANCIAL TIMES

Email article

The following email has been sent to you by: [londonhs@aol.com](mailto:londonhs@aol.com)

July 28, 2013 10:46 am

From the battlefield to the corporate world via business school

By Shannon Bond

When Lenore Kistingler left the US marines in 2007, she wanted an MBA from a top school but was intimidated by the price. "A combination of...

The full article can be found at: <http://www.ft.com/cms/s/2/14d22a12-f44f-11e2-a62e-00144feabdc0.html>

© THE FINANCIAL TIMES LTD 2012 FT and 'Financial Times' are trademarks of The Financial Times Ltd.

[Help](#) • [About us](#) • [Sitemap](#) • [Advertise with the FT](#) • [Terms & Conditions](#) • [Privacy Policy](#) • [Copyright](#)